

Віталій Гандзюк

РАДІО ЖУРНАЛІСТИКА

**Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського
Факультет філології й журналістики імені
Михайла Стельмаха
Кафедра журналістики, реклами
та зв'язків з громадськістю**

Віталій Гандзюк

РАДІОЖУРНАЛІСТИКА

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ПОСІБНИК

Вінниця – 2026

УДК 070.1:654.191(075.8)

Г19

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри журналістики, реклами та зв'язків з громадськістю (протокол №5 від 3 грудня 2025 р.).

Рекомендовано до друку навчально-методичною комісією факультету філології й журналістики імені Михайла Стельмаха (протокол № 2 від 10 грудня 2025 р.)

Рецензенти:

Мозалевський В.В. – заступник директора з творчої і комерційної роботи Радіокомпанії «Місто над Бугом»

Гоян О.Я. – професор, доктор філологічних наук, завідувач кафедри аудіовізуальних медіа НН Інституту журналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Гандзюк В.О.

Г19 Радіожурналістика: навчально-методичний посібник.
Вінниця.: ВДПУ імені Михайла Коцюбинського, 2026. 129 с.

У навчально-методичному посібнику з навчальної дисципліни «Радіожурналістика» представлено комплексний підхід до вивчення технології створення аудіоконтенту в сучасних умовах конвергентних медіа. Зміст видання охоплює ключові аспекти професійної діяльності радіожурналіста, включаючи специфіку збору та верифікації звукової інформації, методику проведення радіоінтерв'ю, етапи творчого процесу над радіоматеріалом та особливості функціонування сучасних радіожанрів.

Окрему увагу приділено культурі ефірного мовлення, психологічним аспектам взаємодії зі слухачем та технічним основам звукозапису й монтажу. Матеріал спрямований на формування у студентів практичних навичок роботи з мікрофоном, вибудовування структури радіотвору, а також на розвиток професійного акустичного мислення та дотримання етичних стандартів журналістики.

Видання адресоване здобувачам вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 061 «Журналістика». Посібник буде корисним для викладачів медіадисциплін, працівників радіостанцій, подкастерів, а також для всіх, хто прагне вдосконалити свої навички у сфері створення якісного аудіовізуального продукту.

УДК 070.1:654.191(075.8)

©Гандзюк В.О.

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	4
-----------------	---

РОЗДІЛ I. Теоретичний курс: зміст лекцій та ключові тези дисципліни	7
--	----------

Тема 1. Радіомовлення у системі засобів масової інформації	7
Тема 2. Організація, особливості діяльності та функціонування	17
сучасного радіомовлення України	17
Тема 3. Характерні особливості радіомовлення	30
Тема 4. Функції радіомовлення	43
Тема 5. Різновиди радіомовлення	50
Тема 6. Стратегічний менеджмент, планування і організація радіостанції.	67
Тема 7. Комерція, контроль, просування і маркетинг радіостанції	82
Тема 8. Технологія форматування програм, типологія мовлення в радіоефірі	93
Тема 9. Програмування добового мовлення	105

РОЗДІЛ II. Практикум: система завдань та методичні рекомендації до практичних занять	115
Завдання для самостійної теоретичної підготовки	119
Завдання для самостійної практичної підготовки.....	121
Методи та технології навчання.....	122
Методи та критерії оцінювання.....	123
Рекомендована література.....	127

ПЕРЕДМОВА

Навчальна дисципліна «Радіожурналістика» посідає стратегічне місце у системі фахової підготовки майбутніх медійників, оскільки вона формує унікальний прикладний базис для роботи в акустичному сегменті медіапростору. Процес створення радіоповідомлення чи програми є складним поєднанням творчої інтуїції, майстерності володіння голосом та чіткого дотримання технологічних алгоритмів роботи зі звуком. Цей навчально-методичний посібник розроблений з метою структурування знань студентів про внутрішні механізми функціонування радіомовлення, починаючи від моменту зародження ідеї та завершуючи повноцінною ефірною реалізацією матеріалу.

Основний акцент у посібнику зроблено на послідовному засвоєнні етапів творчого циклу радіожурналіста, що включає пошук звукової специфіки теми, розробку методів збору аудіоінформації, роботу з джерелами та верифікацію фактів у контексті оперативності ефіру. Особлива увага приділяється трансформації отриманих даних у логічно вибудований радіотвір, який відповідає високим стандартам якості, етичним нормам та технічним вимогам сучасного радіомовлення. Опанування запропонованого матеріалу дозволить студентам не лише зрозуміти теоретичні основи професії, а й виробити власну манеру спілкування з аудиторією, навчитися ефективно використовувати акустичні засоби виразності та адаптувати контент до специфіки конвергентних медіаплатформ і подкастингу.

Методичні вказівки спрямовані на активізацію самостійної роботи, розвиток культури професійного мовлення та формування готовності до вирішення складних творчих завдань у динамічному ефірному середовищі. Використання цих рекомендацій сприятиме глибокому розумінню природи радіотексту як результату усвідомленої, методично грамотної та технологічно довершеної діяльності фахівця.

Мета навчальної дисципліни «Радіожурналістика» — засвоєння здобувачами основних початкових знань з радіожурналістики, зокрема, опанування ними таких питань, як історичний досвід вітчизняного і світового радіомовлення, аналіз сучасної ситуації; системне вивчення теоретичних питань (жанрологія, виражальні засоби, форматування радіостанцій,

аудиторія тощо); ознайомлення з основами радіоменеджменту; вивчення основ інформаційного мовлення, а також оволодіння певними практичними навичками. Навчальна дисципліна забезпечує формування компетентностей, спрямованих на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї ООН № 70/1 та визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722. Зокрема: ЦСР 4 «Якісна освіта» — через розвиток професійних умінь і практичних навичок створення радіопродукту, формування критичного мислення та інформаційної культури майбутніх журналістів; ЦСР 5 «Гендерна рівність» — через утвердження балансу представлення різних соціальних і гендерних груп у радіоефірі, запобігання дискримінаційним стереотипам; ЦСР 9 «Інновації та інфраструктура» — через опанування сучасних цифрових технологій звукозапису, редагування, стримінгу та подкастингу; ЦСР 10 «Зменшення нерівності» — шляхом забезпечення доступності радіоконтенту для різних категорій слухачів і розвитку локального мовлення; ЦСР 16 «Мир, справедливість і сильні інститути» — через формування культури відповідальної журналістики, дотримання стандартів правдивості, неупередженості та точності у висвітленні подій; ЦСР 17 «Партнерство заради сталого розвитку» — через розвиток співпраці між навчальними закладами, громадськими організаціями, локальними та національними радіостанціями для створення суспільно корисного контенту.

Завдання вивчення дисципліни «Радіожурналістика»: домогтися засвоєння студентами основних теоретичних положень радіожурналістики, особливостей композиції радіотворів різних жанрів і системи виражальних засобів; дати основні знання про виразне читання повідомлень; показати можливі формати радіостанцій за американською та британською версіями, українські форматні радіостанції; ознайомити студентів із методами роботи з радіоаудиторією;

Компетентності

Загальні компетентності

ЗК01. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК02. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК06. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК07. Здатність працювати в команді.

Фахові компетентності

ФК 02. Здатність формувати інформаційний контент.

ФК 03. Здатність створювати медіапродукт.

ФК 05. Здатність ефективно просувати створений медійний продукт.

Результати навчання за освітньою програмою

ПРН 01. Пояснювати свої виробничі дії та операції на основі отриманих знань

ПРН 02. Застосовувати знання зі сфери предметної спеціалізації для створення інформаційного продукту чи для проведення інформаційної акції

ПРН 06. Планувати свою діяльність та діяльність колективу з урахуванням цілей, обмежень та передбачуваних ризиків.

ПРН 07. Координувати виконання особистого завдання із завданнями колег

ПРН 14. Генерувати інформаційний контент за заданою темою з використанням доступних, а також обов'язкових джерел інформації

ПРН 15. Створювати грамотний медіапродукт на задану тему, визначеного жанру, з урахуванням каналу поширення чи платформи оприлюднення

ПРН 17. Розміщувати оперативну інформацію про свій медіапродукт на доступних інтернет-платформах

ГАНДЗЮК Віталій Олександрович

РАДІОЖУРНАЛІСТИКА

Навчально-методичний посібник

Редактор Віталій Гандзюк

Художнє оформлення обкладинки Ірина Одобецька

Підписано до друку 28.11.2025 р. Формат 60х84/16. Папір офсетний. Цифровий друк. Ум. друк. арк. 6,44. Тираж 100. Зам. № 0725-167. Віддруковано з готового оригінал-макета друкарня.

Друкарня ТакиБук:

Телефон: +38 (050) 555 00 69

E-mail: mailbox@takibook.od.ua

65101, Україна, м. Одеса, вул. Інглезі, 6/1

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи

ДК № 7623 від 22.06.2022 р.

